

Кіріл'єва А.В.

Студент Сумського державного університету,

Таранюк Л.М.

*д.е.н., проф., професор кафедри міжнародних економічних відносин
ННІ бізнес-технологій «УАБС» Сумського державного університету*

АНАЛІЗ ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ В РАМКАХ КИТАЙСЬКОЇ КОНЦЕПЦІЇ «НОВОГО ШОВКОВОГО ШЛЯХУ»

На сьогодні в умовах передвиборної гонки, все більше кандидатів в президенти наголошують на ефективності роботи с китайськими партнерами в рамках концепції «Нового шовкового шляху».

Проаналізуємо основні тенденції розвитку даної концепції та висвітлимо свої думки, щодо даної інформації.

"Один пояс, один шлях" – глобальна ініціатива уряду Китаю щодо торговельно-економічної, культурної та науково-технологічної співпраці. В рамках ініціативи розбудовується найбільш масштабний транспортно-логістичний проект ХХІ століття, який поєднає Китай та країни Західної Європи. В розвиток країн уздовж Нового Шовкового шляху Китай інвестує великі кошти. До 2020 року інвестиції сягнуть позначки \$800 млрд. А щорічний товарообіг між Китаєм та країнами-учасницями становитиме \$2,5 трлн.[1].

Сьогодні ініціатива вийшла далеко за межі Китаю та охоплює 66% населення світу в 73 країнах. За розрахунками Українського інституту майбутнього, ці держави створюють 37% світового ВВП та залучають 24% глобального потоку прямих іноземних інвестицій [1].

Щодо місця України в даній концепції «Нового шовкового шляху», то протягом останніх 4 років спостерігається активізація торговельно-економічної співпраці Китаю та України.

На сьогодні Китай – один із головних торговельних партнерів України. Загальний товарообіг за перші 4 місяці 2018 року становить \$2,6 млрд (8,4%). І якщо частка українського імпорту в торговельному балансі КНР – лише 0,08%, то для України це – понад 12%. Україна експортує до цієї держави переважно сировину – кукурудзу та руди. Натомість імпорт з КНР – це високо- та середньо технологічні товари: мобільні телефони та пристрої, діоди та комп'ютери). Між тим станом на 2017 рік частка китайських інвестицій в економіці України становила лише 0,08 %. \$18 млн ПІІ вкладені у акціонерний капітал, ще \$20 млн – у боргові інструменти. На ринку угод злиття і поглинання ситуація оптимістичніша. За 10 років китайські компанії придбали українських компаній на суму \$7,5 млрд [1].

Активізація двосторонньої співпраці обумовлена низкою фактів.

По-перше, віднедавна Україна та Китай перейшли на рівень стратегічних відносин, формалізувавши це рішення у двосторонніх договорах: По-друге, у грудні 2017 року українська та китайська сторони підписали план дій у межах "Економічного поясу Шовкового шлях" та "Морського Шовкового шляху у ХХІ ст.". Ці документи окреслили місце України у глобальній ініціативі Китаю [1].

У 2017 році було підписано рамкові угоди з китайською стороною щодо залучення України до проекту «Нового шовкового шляху». Проте, щоб скласти конкуренцію білоруському маршруту, Україні необхідно створити аналоги вищезгаданих мультимодальних складських полігонів, індустріальних парків та інспекційно-доглядових комплексів тощо. Для цього щонайменше необхідно повністю модернізувати існуючу митну систему, запровадивши сервіс «цифрової митниці», коли 90% документів оформлюються онлайн, без прямого спілкування із митним інспектором. Практична реалізація транспортної стратегії передбачає прийняття цілого пакету

законодавчих актів, зокрема у частині унормування прозорої процедури доступу економічних суб'єктів до логістично-транспортної інфраструктури та запровадження економічних санкцій за штучне обмеження такого права і зловживання монопольним становищем на ринку. Для розвитку авіаційного хабу та збільшення вантажних карго-перевезень, необхідно створити спеціальну вільну митну зону, яка має стати організаційним ядром появи мультимодальних та інтермодальних логістичних комплексів [2].

У зв'язку з цим, Україна має поставити перед собою три базові цілі: 1. За рахунок створення спільних економічних зон змінити структуру взаємної торгівлі з Китаєм, коли Україна експортує 90% сировини, а імпортує 90% товарів з високим рівнем доданої вартості. 2. За рахунок китайських інфраструктурних інвестицій модернізувати власну економіку та покращити якість і потужність базової інфраструктури: залізниці, доріг, рухомого складу, логістичних комплексів, митних переходів тощо. 3. Значно посилити власну товарну присутність на ринку ЄС, використовуючи можливості китайських виробників, які зацікавлені у створенні у західному регіоні України спільних промислових полігонів із крупновузлової збірки готової продукції [2].

Запропонуємо власне бачення місця України в концепції «Нового шовкового шляху», а саме напрями ефективної співпраці в Китаєм:

1. Зниження ввізного мита на високоякісний імпорт при умові, що дані товари не виробляються на території України.
2. Формування зворотного зв'язку, коли українські товари мають доступ на китайські ринки збуту.
3. Будівництво українським логістичних терміналів в Китаї.
4. Спрощення процедури перетину українських товарів з високою доданою вартістю (авіабудування, космічна галузь) на територію Китаю.
5. Збільшення рівня квот для українських товарів, які експортуються до Китаю.
6. Створення інноваційних центрів з китайськими інвестиціями у провідних галузях України.
7. Формування прозорої транзитної системи перетину китайських товарів на території України, шляхом автоматизації процесів на митниці, спрощення процедури митного оформлення китайських товарів, створення on-line сервісів.
8. Зниження вивізного мита для експорту товарів на територію Китаю.

В цілому слід зазначити, що ефективність реалізації концепції «Нового шовкового шляху» має бути двосторонньою, тобто Україна має мати зворотній зв'язок від реалізації даної концепції, що дозволить підвищити рівень експорту українських товарів на китайські ринки збуту.

Список джерел

1. Куса И., *Новый Шелковый путь: как китайский проект может дать Украине десятки миллиардов инвестиций* / И. Куса, О.Хоменко, Я.Пилипчук [Електронний ресурс]. Режим доступу <https://www.eurointegration.com.ua/rus/experts/2018/07/2/7083688/>

2. Тимошенко Ю.В. *Новий економічний курс України* / Ю.В. Тимошенко [Електронний ресурс]. Режим доступу <https://nku.com.ua/>